

Asiantuntijakuuleminen StV 19.10.2023

HE 57/2023 vp
Lääkekustannukset

Päivi Topo

paivi.topo@oikeus.fi

Lääkekustannusten vuosiomavastuuosuuden laskeminen on kannatettavaa

- Hallituksen esityksen tavoitteeksi todetaan paljon lääkkeitä käyttävien aseman parantaminen. Tämä on tarpeellista ja kannatettavaa.
- Vanhusasiavaltuutettu pitää hyvänä lähtökohtana lääkekustannuksia (korvattavat lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja lääkevoiteet) koskevan vuosiomavastuuosuuden tason laskemista.

THL: Rahanpuutteen vuoksi tingitään lääkärissäkäynneistä ja lääkkeidenostoista

- Yhteydenotoissa vanhusasiavaltuutettuun kerrotaan pienituloisten ja vähävaraisten ikääntyneiden vaikeuksista selviytyä monien sosiaali- ja terveydenhuollon maksujen ja suurten lääkekustannusten kanssa.
- THL: Terveyserot sosioekonomisten ryhmien välillä ovat suuret kaikenikäisillä ja terveysongelmia eniten pienituloisilla.
- Hallituksen syksyllä antamat useat esitykset tulevat heikentävät pienituloisimpien ikääntyneiden toimeentuloa (STM). Esityksiä on arvioitava kokonaisuutena suhteessa oikeuteen riittävään toimeentuloon ja huolenpitoon (Pl 19§). Tähän kuuluvat myös omavastuuosuudet lääkkeistä, asiakasmaksuista ja kuljetuspalveluiden käytöstä.

Eri maksukattojen yhdistäminen ja jakaminen osiin kalenterivuoden aikana on tärkeää

- Hallituksen esittää kalenterivuoden aikaiseksi vuosiomavastuuksi määrätyistä lääkkeistä on 534,75 euroa.
- Kalenterivuositainen vuosiomavastuu on myös terveydenhuollon maksuista ja matkakorvauksista terveydenhuoltoon.
- Kun kalenterivuositaisia maksukattoja on useita, paljon sote-palveluja ja reseptilääkkeitä tarvitsevat ikääntyneet ihmiset, voivat joutua vaikeuksiin maksujensa kanssa vuoden alkupuolella.
- Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeänä hallituksen esityksen mainintaa siitä, että selvitetään mahdollisuutta jakaa omavastuuta osiin kalenterivuoden aikana. Eri maksukattojen yhdistämistä tulisi myös tarkastella.

Esitysluonnoksessa on käsitelty vaikutuksia ikääntyneisiin ihmisiin

- Vaikutuksissa on todettu, että korkeat lääkekustannukset ovat yleisempiä vanhemmassa kuin nuoremmissa ikäryhmissä ja tämän vuoksi muutoksesta hyötyvät painottuvat eläkeikäisiin.
- On tärkeää, että päätöksenteon valmistelussa arvioidaan ikävaikutuksia.

